

### วิธีค้นคว้าวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวางแผนกำลังคนเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารงานบุคคล การวางแผนกำลังคนจะช่วยให้การสรรหา การใช้ และการพัฒนาบุคลากร มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารงานบุคคลในหน่วยงานทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะในระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน พบว่ายังมีปัญหาอยู่หลายประการในการบริหารงานบุคคลดังกล่าวแล้ว จึงมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการคือ ประการแรก เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน ประการที่สอง เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลพื้นฐานนำไปใช้ในการวางแผนกำลังคน ของกลุ่มโรงเรียน ต่อไป

ในบทนี้ จะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนทั่วทั้งประเทศ

ประชากรแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม มีรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ก. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

กลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 72 คน ศึกษาจากประชากรทั้ง 72 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

ข. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอมีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 696 คน เลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน ( ประคอง ภรรณสูตร 2525: 12, อ้างถึงใน Taro Yamane 1970: 580 - 581 )  $n = \frac{N}{1 + Ne^2}$  เมื่อระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ .05 ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ ( Systematic Sampling ) โดยในชั้นแรกเขียนหมายเลขกำกับรายชื่ออำเภอและกิ่งอำเภอทั้งหมดซึ่งเรียงอยู่เป็นจังหวัด และเขตการศึกษา ชั้นที่สอง เลือกเอาเฉพาะลำดับที่ 2 ลำดับที่ 5 ลำดับที่ 7 และลำดับที่ 10 ในทุก ๆ 10 อำเภอ/กิ่งอำเภอ ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่สุ่มตัวอย่างจากประชากรทั่วประเทศ

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
1.	สมุทรปราการ	พระประแดง	1

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
2.	ประทุมธานี	เมืองประทุมธานี/ลาดหลุมแก้ว/คลองหลวง	3
3.	สมุทรสาคร	เมืองสมุทรสาคร	1
4.	นนทบุรี	เมืองนนทบุรี/บางกรวย/ไทรน้อย	3
5.	นครปฐม	บางเลน/ดอนตูม	2
<u>เขตการศึกษา 2</u>			
6.	นราธิวาส	เมืองนราธิวาส/ยี่งอ/รือเสาะ/ สุโหงโลก/สุคีริน(กิ่ง)	5
7.	สตูล	ละงู/ควนกาหลง	2
8.	ยะลา	เมืองยะลา/ธารโต/บันนังสตา	3
9.	ปัตตานี	ปะนาเระ/ยะรัง/สายบุรี/ทุ่งยางแดง(กิ่ง)	4
<u>เขตการศึกษา 3</u>			
10.	นครศรีธรรมราช	เมืองนครศรีธรรมราช/ร่อนพิบูลย์/ทุ่งสง/ หัวไทร/ทุ่งใหญ่/พิปูน/นาบอน	7
11.	สงขลา	ระโนด/นาทวี/กระแสสินธุ์(กิ่ง)/เทพา	4
12.	ชุมพร	เมืองชุมพร/สวี/ละแม/ทุ่งตะโก(กิ่ง)	4
13.	พัทลุง	ควนขนุน/กงหรา/ป่าบอน(กิ่ง)	3
14.	สุราษฎร์ธานี	พุนพิน/ไชยา/กาญจนคีรี/ท่าชนะ/ พระแสง/คอนสัก/บ้านนาเทียม(กิ่ง)	7

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
<u>เขตการศึกษา 4</u>			
15.	ภูเก็ต	ถลาง	1
16.	กระบี่	เมืองกระบี่/เกาะลันตา/ปลายพระยา	3
17.	ตรัง	ห้วยยอด/สิเกา	2
18.	ระนอง	เมืองระนอง/กะเปอร์	2
19.	พังงา	ตะกั่วทุ่ง/ตะกั่วป่า/ทับปุด	3
<u>เขตการศึกษา 5</u>			
20.	เพชรบุรี	เมืองเพชรบุรี/เขาย้อย/ชะอำ	3
21.	สมุทรสงคราม	อัมพวา	1
22.	ราชบุรี	เมืองราชบุรี/ดำเนินสะดวก/ปากท่อ/สวนผึ้ง	4
23.	สุพรรณบุรี	บางปลาม้า/ดอนเจดีย์/สามชุก	3
24.	กาญจนบุรี	เมืองกาญจนบุรี/ท่ามะกา/ไทรโยค/ ทองผาภูมิ	4
25.	ประจวบคีรีขันธ์	เมืองประจวบคีรีขันธ์/ทับสะแก/ปราณบุรี	3
<u>เขตการศึกษา 6</u>			
26.	อ่างทอง	เมืองอ่างทอง/โพธิ์ทอง/สามโก้	3
27.	พระนครศรีอยุธยา	ท่าเรือ/บางซ้าย/บางปะหัน/บ้านแพรก/ มหาราช/วังน้อย	6
28.	สิงห์บุรี	เมืองสิงห์บุรี/บางระจัน/ค่ายบางระจัน	3

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
29.	ลพบุรี	โคกสำโรง/ชัยบาดาล/ท่าหลวง(กิ่ง)	3
30.	ชัยนาท	มโนรมย์/สรรพยา	2
31.	อุทัยธานี	เมืองอุทัยธานี/หนองฉาง/บ้านไร่	3
32.	สระบุรี	เมืองสระบุรี/บ้านหมอ/ม่วงเหล็ก/หนองแค/ หนองไทร	5
<u>เขตการศึกษา 7</u>			
33.	พิจิตร	บางมูลนาก/สามง่าม/ทับคล้อ(กิ่ง)	3
34.	กำแพงเพชร	ชาตุรลักษ์บุรี/ไทรงาม/ลานกระบือ(กิ่ง)	3
35.	พิษณุโลก	บางกระทุ่ม/พรหมพิราม/วัดโบสถ์	3
36.	นครสวรรค์	เมืองนครสวรรค์/บรรพตพิสัย/ลาดยาว/ โกรกพระ/หนองบัว	5
37.	เพชรบูรณ์	หล่มสัก/ชนแดน/วิเชียรบุรี/น้ำหนาว(กิ่ง)	4
38.	อุตรดิตถ์	ตรอน/พิชัย/ปากท่า	3
39.	สุโขทัย	เมืองสุโขทัย/คานลานหอย/กงไกรลาส/ ศรีนคร	4
40.	ตาก	บ้านตาก/แม่ระมาด/อุ้มผาง	3
<u>เขตการศึกษา 8</u>			
41.	เชียงราย	เทิง/พาน/เวียงป่าเป้า/เวียงชัย/ พญาเม็งราย(กิ่ง)	5

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
42.	ลำพูน	ป่าซาง/แม่ทา(กิ่ง)	2
43.	แพร่	เมืองแพร่/สอง/วังชิ้น	3
44.	เชียงใหม่	จอมทอง/คอยเต่า/พร้าว/แม่แตง/สะเมิง/ สันทราย/หางดง/ชอค	8
45.	ลำปาง	เกาะคา/แม่พริก/เสริมงาม/วังเหนือ/ แม่เมาะ(กิ่ง)	5
46.	แม่ฮ่องสอน	เมืองแม่ฮ่องสอน/ปาย	2
47.	น่าน	เมืองน่าน/ปัว/ท่าวังผา/นาหมื่น(กิ่ง) สันติสุข(กิ่ง)	5
48.	พะเยา	เชียงคำ/ดอกคำใต้	2
<b>เขตการศึกษา 9</b>			
49.	อุตรธานี	เมืองอุตรธานี/หนองหาน/เพ็ญ/ศรีบุญเรือง/ น้ำโสม/โนนสะอาด/สุวรรณคูหา/สร้างคอม (กิ่ง)/หนองแสง(กิ่ง)	9
50.	ขอนแก่น	บ้านไผ่/มัญจาคีรี/หนองสูง/กระนวน/ บ้านฝาง/อุบลรัตน์/พระยืน(กิ่ง)ภูผาม่าน(กิ่ง)	8
51.	หนองคาย	ท่าบ่อ/โพนพิสัย/เซกา/ปากคาด(กิ่ง)	4
52.	เลย	วังสะพุง/เชียงคาน/ท่าลี่/นาคอง(กิ่ง)	6
53.	สกลนคร	เมืองสกลนคร/พรรณานิคม/วาริชภูมิ/ส่องดาว/ อากาศอำนวย/โคกศรีสุพรรณ(กิ่ง)	6

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
	<u>เขตการศึกษา 10</u>		
54.	ร้อยเอ็ด	เมืองร้อยเอ็ด/สุวรรณภูมิ/พนมไพร/ จตุรพักตรพิมาน/หนองพอก/โพนทราย(กิ่ง)	6
55.	อุบลราชธานี	เมืองอุบลราชธานี/เขื่องใน/ชานุมาน/น้ำยืน/ พนา/วารินชำราบ/หัวตะพาน/เสนางคนิคม/ โพธิ์ไทร(กิ่ง)	9
56.	กาฬสินธุ์	ภูจินารายณ์/ร่องคำ(กิ่ง)/ท่าคันโท/สมเด็จ/ ห้วยเม็ก	5
57.	ยโสธร	เมืองยโสธร/กุฉุขุม/คำเขื่อนแก้ว	3
58.	มหาสารคาม	เมืองมหาสารคาม/โกสุมพิสัย/นาแก/ พยัคฆภูมิพิสัย	4
59.	นครพนม	เมืองนครพนม/ธาตุพนม/บ้านแพง/เรณูนคร	4
60.	มุกดาหาร	คำชะอี/คอนताल	2
	<u>เขตการศึกษา 11</u>		
61.	สุรินทร์	เมืองสุรินทร์/กาบเชิง/สำโรงทาบ/ ท่าตูม/สนม/บัวเชด(กิ่ง)	6
62.	บุรีรัมย์	คูเมือง/ประโคนชัย/นางรอง/ละหานทราย/ นาโพธิ์(กิ่ง)	5
63.	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ/บ้านหันจตุรงค์/บ้านเขว้า/ เกษตรสมบูรณ์/บ้านแท่น	5

ที่	จังหวัด	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (คน)
64.	ศรีสะเกษ	เมืองศรีสะเกษ/กันทรลักษณ์/อุทุมพรพิสัย/ ปรางค์กู่/ห้วยทับทัน(กิ่ง)/โนนคูณ	6
65.	นครราชสีมา	จักราช/คง/พิมาย/ชุมพวง/ก่านขุนทด/ สูงเนิน/เสิงสาง/ประทาย	8
<u>เขตการศึกษา 12</u>			
66.	ตราด	เมืองตราด/แหลมงอบ	2
67.	จันทบุรี	เมืองจันทบุรี/ขลุง/โปรงน้ำร้อน	3
68.	ฉะเชิงเทรา	บางคล้า/บ้านโพธิ์/สนามชัยเขต	3
69.	ระยอง	เมืองระยอง/บ้านค่าย/วังจันทร์(กิ่ง)	3
70.	ชลบุรี	พนัสนิคม/ศรีราชา/สัตหีบ/เกาะสีชัง(กิ่ง)	4
71.	ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์/วังน้ำเย็น/ตาพระยา/ สระแก้ว/บ้านสร้าง	5
72.	นครนายก	องครักษ์	1
รวมทั้งสิ้น			278

ค. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีประชากรจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 43,000 คน  
จากกลุ่มโรงเรียนจำนวน 4,079 กลุ่ม เลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ



หาไร ชามาเน เช่นเดียวกับกลุ่มของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เมื่อระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ .05 ใ้กลุ่มตัวอย่าง 390 คน ทำเนนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นกลุ่ม ( Cluster Sampling ) โดยในชั้นแรกเขียนหมายเลขกำกับรายชื่อจังหวัดทั้ง 72 จังหวัดซึ่งเรียงอยู่เป็นเขตการศึกษา ชั้นต่อไปเลือกจังหวัดที่มีเลขคี่กำกับ ใ้รายชื่อจังหวัด 36 จังหวัด ใช้วิธีจับฉลากจังหวัดละ 1 อำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็ใช้วิธีจับฉลากเช่นเดียวกัน ก็จะได้รายชื่อกลุ่มโรงเรียนจำนวน 36 กลุ่ม นำรายชื่อกลุ่มโรงเรียนที่สุ่มได้ไปค้นหาจำนวนโรงเรียนในแต่ละกลุ่มจากทะเบียนกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คำนวณหาจำนวนสมาชิกในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ใ้กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 418 คน ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ที่สุ่มจากประชากรทั่วประเทศ

ที่	กลุ่มโรงเรียน	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จังหวัด	จำนวน	
				โรงเรียน	กรรมการ
<u>เขตการศึกษา 1</u>					
1.	ศิระจรเข้	บางพลี	สมุทรปราการ	7	11
2.	ท่าฉลอม	เมืองสมุทรสาคร	สมุทรสาคร	8	12
3.	เพชรบัวงาม	บางเลน	นครปฐม	10	15
<u>เขตการศึกษา 2</u>					
4.	ท่าแพ	ท่าแพ(กิ่ง)	สตูล	6	9
5.	ไม้แก่น	ไม้แก่น(กิ่ง)	ปัตตานี	6	9

ที่	กลุ่มโรงเรียน	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จังหวัด	จำนวน	
				โรงเรียน	กรรมการ
<u>เขตการศึกษา 3</u>					
6.	ตำบลทุ่งหมอ	เสนา	สงขลา	7	11
7.	ประจิม	ควนขนุน	พัทลุง	8	12
<u>เขตการศึกษา 4</u>					
8.	กะทู้	กะทู้	ภูเก็ต	9	14
9.	บ้านด่าน	กะเปอร์	ระนอง	10	15
10.	ช่องหลาด	เกาะยาว(กิ่ง)	พังงา	4	6
<u>เขตการศึกษา 5</u>					
11.	ลมทวน	เมืองสมุทรสงคราม	สมุทรสงคราม	8	12
12.	คอนกำยาน	เมืองสุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	8	12
13.	ร้อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	8	12
<u>เขตการศึกษา 6</u>					
14.	นครนอยพัฒนา	ท่าเรือ	พระนครศรีอยุธยา	10	15
15.	พลรม	เมืองลพบุรี	ลพบุรี	7	11
16.	ทักษิณศึกษา	หนองขาหย่าง	อุทัยธานี	8	12
<u>เขตการศึกษา 7</u>					
17.	บึงบัว	สามง่าม	พิจิตร	7	11

ที่	กลุ่มโรงเรียน	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จังหวัด	จำนวน	
				โรงเรียน	กรรมการ
18.	เนินมะปราง	เนินมะปราง	พิษณุโลก	8	12
19.	หลักค่าน	น้ำหนาว(กิ่ง)	เพชรบูรณ์	7	11
20.	พนมไพร	ศรีสัชชาลัย	สุโขทัย	10	15
<u>เขตการศึกษา 8</u>					
21.	แม่ออย	เทิง	เชียงราย	6	9
22.	สองนที	ร่องวาง	แพร่	7	11
23.	ผาไท	งาว	ลำปาง	10	15
24.	ป่าคาหลวง	บ้านหลวง(กิ่ง)	น่าน	6	9
<u>เขตการศึกษา 9</u>					
25.	บ้านเก่ากลอย-กุศพระสุ	นากลาง	อุตรธานี	6	9
26.	ท่าบ่อ 2	ท่าบ่อ	หนองคาย	8	12
27.	แสนพัน	กุสุมาลย์	สกลนคร	6	9
<u>เขตการศึกษา 10</u>					
28.	อำนวยการปัญญา	ม่วงสามสิบ	อุบลราชธานี	7	11
29.	บ้านโคกนาโก	ป่าติ้ว	ยโสธร	8	12
30.	ทาลาด	เรณูนคร	นครพนม	7	11

ที่	กลุ่มโรงเรียน	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จังหวัด	จำนวน	
				โรงเรียน	กรรมการ
<u>เขตการศึกษา 11</u>					
31.	บะ	ท่าคูม	สุรินทร์	8	12
32.	ห้วยยาง	คอนสาร	ชัยภูมิ	10	15
33.	ท่าช้าง	จักราช	นครราชสีมา	7	11
<u>เขตการศึกษา 12</u>					
34.	ตะเคียนทอง	มะขาม	จันทบุรี	6	9
35.	แม่น้ำคู้	ปลวกแดง	ระยอง	8	12
36.	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	9	14
รวมทั้งสิ้น				274	418

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### ก. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชุดเดียวใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีวิธีดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามชั้น 1 ฉบับ

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในขั้นที่ 2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 6 ท่านพิจารณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแบบสอบถามเป็ยฉบับที่สมบูรณ์โดยอาศัยคำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในข้อ 3

#### ช. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check - lists ) มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีหัวข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. เพศ
3. อายุ
4. วุฒิสุงสุก



ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ในการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

- 5 หมายความว่า เห็นว่าสำคัญมากที่สุด
- 4 หมายความว่า เห็นว่าสำคัญมาก
- 3 หมายความว่า เห็นว่าสำคัญปานกลาง
- 2 หมายความว่า เห็นว่าสำคัญน้อย
- 1 หมายความว่า เห็นว่าสำคัญน้อยมาก

ข้อคำถามในแบบสอบถามตอนนี้ ได้แก่ รายการกิจกรรมในขอบข่ายของการวางแผนกำลังคนซึ่งกำหนดขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ การวางแผนการบริหารงานบุคคล การวางแผนกำลังคน กระบวนการกลุ่ม กลุ่มโรงเรียน และจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใต้แบ่งกิจกรรมการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียนออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวางแผนสรรหาบุคลากรเข้าสู่หน่วยงาน กิจกรรมการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียนในส่วนนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน

- วิเคราะห์งานภายในกลุ่มโรงเรียนทั้งงานประจำ และงานในแผนพัฒนา โดยแจกแจงหน้าที่และภารกิจที่กลุ่มโรงเรียนต้องรับผิดชอบ
- กำหนดความต้องการอัตรากำลังคนภายในกลุ่มโรงเรียนทั้งในค่านปริมาณและคุณสมบัติ
- สำรวจอัตรากำลังคนที่มีอยู่ภายในกลุ่มโรงเรียนทั้งในค่านปริมาณและคุณสมบัติ

- วางแผนกำหนดความต้องการอัตรากำลังครูทั้งในด้านปริมาณและคุณสมบัติในระยะยาว 3 - 5 ปี
- เสนอแผนความต้องการอัตรากำลังครูของกลุ่มโรงเรียนให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและจังหวัดทราบ ตามลำดับ

## 2. การสรรหาบุคลากรจากภายในองค์กร

- สนับสนุนให้ครูย้ายสับเปลี่ยนกันภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้เป็นไปตามแผนความต้องการอัตรากำลังครูของกลุ่มโรงเรียน
- สนับสนุนให้ครูจากภายในกลุ่มโรงเรียนให้ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

## 3. การสรรหาบุคลากรจากภายนอกองค์กร

- สนับสนุนให้ครูจากภายนอกย้ายและโอนมาดำรงตำแหน่งในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้ครูตามแผนความต้องการอัตรากำลังครูของกลุ่มโรงเรียน
- ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กลุ่มโรงเรียนต้องการสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน
- เสนอชื่อครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจากภายนอกให้ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

## 4. การปฐมนิเทศ

- จัดปฐมนิเทศครูฝ่ายปฏิบัติการสอนที่ได้รับการบรรจุใหม่
- จัดปฐมนิเทศครูฝ่ายปฏิบัติการสอนที่ย้ายหรือโอนเข้ามาใหม่
- จัดการฝึกอบรมและปฐมนิเทศครูที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ช่วย

## 5. การให้ทดลองปฏิบัติราชการ

- กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลการทดลองปฏิบัติราชการ

ส่วนที่ 2 การวางแผนใช้ประโยชน์จากบุคลากร กิจกรรมการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียนในส่วนนี้ คือ

### 1. การจับคู่คนเข้ากับหน้าที่ความรับผิดชอบ

- กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการมอบหมายหน้าที่การงานให้ครู
- ชี้แจงให้ครูที่ ได้รับมอบหมายหน้าที่การงานแต่ละฝ่ายทราบถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กลุ่มโรงเรียนต้องการ
- จัดประชุมนิเทศครูภายในกลุ่มโรงเรียนที่ ได้รับการมอบหมายหน้าที่การงานใหม่
- ติดตามและประเมินผลการมอบหมายหน้าที่การงานให้ครู

### 2. การจูงใจและสร้างขวัญในการปฏิบัติงาน

- ค้นหาครูภายในกลุ่มโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ และส่งเสริมให้ ได้เป็นผู้นำทางวิชาการในสาขานั้น
- ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสไปให้บริการทางวิชาการแก่โรงเรียนอื่น ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน
- จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครู
- ออกจดหมายข่าวเพื่อแจ้งให้ครูทราบข่าวความเคลื่อนไหวในวงการศึกษ
- จัดโครงการให้ครูได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กัน
- จัดประกวดครูดีเด่นในด้านต่าง ๆ
- ให้ครูจากฝ่ายต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และแผนงานของกลุ่มโรงเรียน



- จัดพิมพ์ผลงานทั้งหมดของกลุ่มโรงเรียนแจกให้ครูภายในกลุ่มโรงเรียน  
ทราบ

### 3. การติดตามผลการปฏิบัติงานและ ภูแลความประพฤติ

- จัดโครงการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู
- รายงานการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูให้สำนักงานการประถมศึกษา  
อำเภอทราบ
- นำผลการปฏิบัติงานของครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาประชุมหารือเพื่อแก้  
ปัญหาร่วมกัน
- สัมภาษณ์ห้วงข่าวความประพฤติของครูจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
- รายงานความประพฤติของครูภายในกลุ่มโรงเรียนให้สำนักงานการ  
ประถมศึกษาอำเภอทราบ
- นำปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของครูมาประชุมหารือเพื่อแก้ไขร่วมกัน

### 4. การเสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบ

- กำหนดแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบและแจ้งให้ครูภายใน  
กลุ่มโรงเรียนทราบตั้งแต่ต้นปี
- จัดประชุมผู้ที่มีหน้าที่ประเมินความดีความชอบให้เข้าใจแบบประเมิน  
อย่างถ่องแท้
- พิจารณาความดีความชอบตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเคร่ง  
ครัด
- เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบของครูภายในกลุ่มโรงเรียนต่อ  
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์  
ของครู

ส่วนที่ 3 การวางแผนพัฒนาบุคลากร กิจกรรมการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน ในส่วนนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ความจำเป็นหรือความต้องการในการพัฒนา

- จัดพัฒนาครูภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการด้านบุคคลสำหรับงานใหม่ในอนาคต
- จัดพัฒนาครูในโรงเรียนภายในกลุ่มเพื่อให้สามารถทำงานแทนกันได้ โดยเฉพาะในระดัพบัณฑิตศึกษา และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ
- จัดพัฒนาครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสารบรรณ งานการเงิน และงานพัสดุ
- จัดพัฒนาครูเกี่ยวกับการบริหารงานตามภารกิจของโรงเรียนทั้ง 6 งาน
- จัดพัฒนาครูด้านเทคนิคการสอน
- จัดพัฒนาครูด้านการปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอน
- จัดพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี
- จัดพัฒนาครูด้านคุณธรรม และจริยธรรม

2. การเขียนแผนงานหรือโครงการ

- ทำเนิการพัฒนาครูโดยกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน
- ทำเนิการพัฒนาครูโดยคำนึงถึงความสอดคล้องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา นโยบายในระดับต่าง ๆ และงบประมาณที่ได้รับ
- ทำเนิการพัฒนาครูโดยการจัดอบรมเพิ่มเติมให้ความรู้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน
- ทำเนิการพัฒนาครูโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เปิดโอกาสให้ครูภายในกลุ่มโรงเรียนได้เข้าร่วมปฏิบัติงานตามวิธีการใหม่ ๆ ที่วิทยาการเสนอ

- ดำเนินการพัฒนาคูโศคนำครูไปปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการพัฒนาคูโศคโดยสนับสนุนให้ครูภายในกลุ่มโรงเรียนลาไปศึกษาต่อ หรือลาไปเข้ารับการฝึกอบรม ความหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียน
- ดำเนินการพัฒนาคูโศคโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายหรือจัดนิทรรศการให้ความรู้พิเศษแก่ครูเป็นครั้งคราว

### 3. การดำเนินงานตามโครงการ

- นำเอาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาคูโศค
- เลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถทันสมัยเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาคูโศค
- ดำเนินการให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาเข้าใจในความจำเป็นที่ต้องเข้ารับการพัฒนาคูโศค
- จัดทำเอกสารประกอบที่ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้เข้ารับการพัฒนาคูโศค

### 4. การติดตามผลและประเมินผล

- จัดประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรมของกลุ่มโรงเรียน
- จัดประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างการฝึกอบรม
- จัดประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมภายหลังการฝึกอบรม
- จัดประเมินผลการพัฒนาคูโศคที่เกิดแก่ครู โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
- จัดประเมินกลุ่มโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการพัฒนาคูโศค

สรุป แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีข้อความที่เป็นกิจกรรมในขอบข่ายของการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน จำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็นข้อความในส่วนที่ 1 จำนวน 13 ข้อ ข้อคำถามในส่วนที่ 2 จำนวน 22 ข้อ และข้อความในส่วนที่ 3 จำนวน 25 ข้อ

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

### ก. ข้อมูลจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยพร้อมด้วยซองเปล่าปิดผนึกไปให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 72 จังหวัด โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจากผู้วิจัย (ไปร คุรุรายละเอียดในภาคผนวก) แนบไปด้วยในซองเดียวกัน ส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

### ข. ข้อมูลจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามสำหรับงานวิจัย พร้อมด้วยซองเปล่าปิดผนึกไปให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามรายชื่อที่สุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 278 คน โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแนบไปด้วยในซองเช่นเดียวกัน ส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

### ค. ข้อมูลจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยไปที่ประธานกลุ่มโรงเรียนทั้ง 36 กลุ่มโรงเรียน ตามรายชื่อที่สุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งมีสมาชิกในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจำนวน 418 คน โดยจัดส่งทางไปรษณีย์เจ้าหน้าที่ของถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ฝากต่อถึงประธานกลุ่มโรงเรียน ภายในซองบรรจุแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวนเท่ากับสมาชิกในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนนั้น พร้อมด้วยมีหนังสือจากผู้วิจัยถึงประธานกลุ่มโรงเรียน ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย รับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

สรุปผลการเก็บรวบรวมข้อมูลก็คือ แบบสอบถามสำหรับงานวิจัยที่ส่งไปจำนวน 768 ฉบับ ได้รับคืน 582 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 75.78 มีรายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 จำนวนแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยที่ส่งไป และได้รับคืน จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	ผู้อำนวยการฯ			หัวหน้าการฯ			คณะกรรมการกลุ่มฯ		
	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ
1	5	4	80.00	10	9	90.00	38	34	89.47
2	4	4	100.00	14	12	85.71	18	16	88.89
3	5	3	60.00	25	21	84.00	23	23	100.00
4	5	4	80.00	11	9	81.82	35	18	51.43
5	6	4	66.66	18	14	77.78	36	30	83.33
6	7	5	71.42	25	17	68.00	38	10	26.32
7	8	8	100.00	28	20	71.43	49	35	71.43
8	8	7	87.50	32	31	96.88	44	38	86.36
9	5	5	100.00	31	23	74.19	30	28	93.33
10	7	6	85.71	33	27	81.82	34	17	50.00
11	5	3	60.00	30	25	83.33	38	29	76.31
12	7	6	85.71	21	15	71.42	35	22	62.86
รวม	72	59	81.94	278	223	80.21	418	300	71.77

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ข. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นการหาค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายกิจกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 60 กิจกรรมรายส่วน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ส่วน จักล้ากับความสำคัญในแต่ละกิจกรรม และในแต่ละส่วน และหาค่าสถิติพื้นฐานของการวางแผนกำลังคนในกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นภาพรวม

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เป็นการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ด้วยค่าเอฟ (F - test)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อผลการวิเคราะห์จากค่าเอฟ (F - test) มีนัยสำคัญ (Significant) ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ เฮนรี เชฟเฟ (Henry Scheffe)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย